

Lista wskaźników na poziomie projektu

dla działania 3.3. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym RPO WD 2014-2020

(typ 3.3 e: Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii - projekty dotyczące zwalczania emisji kominowej)

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które Wnioskodawca zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu Wnioskodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu i rezultatu bezpośredniego. Muszą być logicznie powiązane z projektem i spójne.

Każdy ze wskaźników powinien posiadać następujące cechy:

- adekwatność – wskaźnik powinien być dostosowany do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją;
- mierzalność – wskaźnik powinien być kwantyfikowalny, tj. wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych;
- wiarygodność – wskaźnik powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego weryfikacja nie powodowała utrudnień;
- dostępność – wskaźnik powinien być łatwy do określenia w wyniku realizacji projektu;
- określony w czasie – wartość wskaźnika powinna zostać określona w czasie, tj. określony rok osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik

Odpowiednio we wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego projektu (dotyczy to również wyboru wskaźników horyzontalnych)...

W ramach RPO WD 2014-2020 rozróżnia się następujące wskaźniki:

- a) **obligatoryjne – wskaźniki ujęte w RPO WD 2014-2020, SZOOP RPO WD 2014-2020**
- b) **horyzontalne**
- c) **dodatkowe – wskaźniki projektowe**

Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa **wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie**. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego regulaminu.

W przypadku, gdy w ramach danego Działania uwzględniony został wskaźnik z RPO WD 2014-2020, który odzwierciedla zakres projektu, jego wykazanie dla Wnioskodawcy jest obligatoryjne.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, mierzone konkretnymi wielkościami. Liczone są w jednostkach fizycznych lub

monetarnych. Wybrane przez Wnioskodawcę wskaźniki muszą być adekwatne do zakresu projektu oraz mają być powiązane z głównymi kategoriami wydatków w projekcie.

Dla każdego z wybranych wskaźników Wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Źródła informacji o wskaźniku”. Wartość docelowa dla wskaźnika produktu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument (np. protokół odbioru robót).

W ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu z listy przedstawionej w poniższej tabeli, odpowiadające celowi projektu.

W ramach Działania 3.3 określono poniższe wskaźniki **produktu**:

Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – wskaźnik programowy	szt.	Liczba zmodernizowanych w wyniku realizacji projektu źródeł ciepła.	RPO WD 2014-2020
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	Jednostka wytwarzania energii elektrycznej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe, w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej z OZE. Odnawialne źródła energii – rozumiane zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.	RPO WD 2014-20
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	Jednostka wytwarzania energii cieplnej obejmuje: w przypadku przedsiębiorstw energetycznych: jednostki wytwórcze – jednostka wytwórcza, to wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii z OZE i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe,	SZOOP

		<p>w przypadku budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej: zespół urządzeń służących do wytwarzania energii cieplnej z OZE.</p> <p>Odnawialne źródła energii – rozumiane zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.</p>	
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	<p>Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne pojazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie.</p> <p>Jako obiekty budowlane należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).</p> <p>Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone.</p> <p>Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>	horyzontalny
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych O/K/M	os.	<p>Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie nabywania / doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi).</p>	horyzontalny
Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK)	Szt.	<p>Wskaźnik mierzy liczbę podmiotów, które w celu realizacji projektu zainwestowały w technologie informacyjno-komunikacyjne, a w przypadku projektów edukacyjno-szkoleniowych, również podmiotów, które podjęły działania upowszechniające wykorzystanie TIK.</p>	horyzontalny

		<p>Przez technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. ICT – Information and Communications Technology) należy rozumieć technologie pozyskiwania produkcji, gromadzenia, przechowywania, przesyłania, przetwarzania i rozpowszechniania informacji w formie elektronicznej oraz wszelkie działania związane z produkcją i wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących działania edukacyjne i szkoleniowe.</p> <p>W zakresie EFS podmioty wykorzystujące TIK należy rozumieć jako podmioty (beneficjenci, partnerzy beneficjentów), które w ramach realizowanego przez nie projektu wspierają wykorzystywanie technik poprzez, np. propagowanie: szkolenie/zakup TIK lub podmioty, które otrzymują wsparcie w tym zakresie (uczestnicy projektów), Podmiotu do którego odnosi się wskaźnik, w przypadku gdy nie spełnia definicji uczestnika projektu zgodnie z rozdziałem 3.3 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, nie należy wykazywać w module Uczestnicy projektów w SL2014.</p> <p>Podmiotami realizującymi projekty TIK mogą być m.in. MŚP, duże przedsiębiorstwa, administracja publiczna, w tym jednostki samorządu terytorialnego, NGO, jednostki naukowe, szkoły, które będą wykorzystywać TIK do usprawnienia swojego działania i do prowadzenia relacji z innymi podmiotami.</p> <p>W przypadku, gdy beneficjentem pozostaje jeden podmiot, we wskaźniku należy ująć wartość „1”. W przypadku, gdy projekt jest realizowany przez partnerstwo podmiotów, w wartości wskaźnika należy ująć każdy z podmiotów wchodzących w skład partnerstwa, który wdrożył w swojej działalności narzędzia TIK.</p>	
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z	szt.	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania	horyzontalny

niepełnosprawności ami		<p>z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami (nie należy wpisywać go do wniosku o dofinansowanie) i dotyczy usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia.</p> <p>Definicja na podstawie <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.</i></p>	
---------------------------	--	--	--

Wskaźniki zapisane w Strategii ZIT AW wynikające z Porozumienia¹:

- **Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (szt.)**

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego są to wskaźniki odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki; niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Muszą być adekwatne do celu projektu.

Dla każdego z wybranych wskaźników Wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Źródła informacji o wskaźniku”. Wartość docelowa dla wskaźnika rezultatu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika uzyskany w efekcie realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument.

¹ Porozumienie w sprawie powierzenia zadań w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Wszyscy wnioskodawcy są zobligowani do określenia poniższych wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego – także horyzontalnych, jeśli są adekwatne do celu projektu.

W ramach Działania 3.3 określono poniższe wskaźniki **rezultatu bezpośredniego**:

Nazwa wskaźnika rezultatu bezpośredniego	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) – wskaźnik programowy	tony równoważnika CO ₂	<p>Tłumaczenie robocze: Wskaźnik ten jest liczony dla interwencji bezpośrednio zwiększających produkcję energii ze źródeł odnawialnych lub zmniejszających zużycie energii za pomocą działań uzyskujących oszczędność energii, dlatego też jego stosowanie jest obowiązkowe tylko w przypadkach, gdzie wskaźniki te są istotne. Stosowanie wskaźnika w przypadku innych interwencji, gdzie możliwe są skutki emisji gazów cieplarnianych, jest opcjonalne przy użyciu metodologii opracowanej przez IZ RPO WD. Wskaźnik pokaże całkowity szacowany roczny spadek na koniec okresu, a nie całkowity spadek w całym okresie.</p> <p>W przypadku produkcji energii odnawialnej, prognoza opiera się na ilości energii pierwotnej produkowanej przez wsparte przedsiębiorstwa/podmioty w danym roku (albo rok po zakończeniu projektu lub rok kalendarzowy po zakończeniu projektu). Energia odnawialna powinna być neutralna pod względem emisji gazów cieplarnianych i powinna zastąpić produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych. Wpływ emisji gazów cieplarnianych w przypadku energii nieodnawialnej jest szacowany poprzez całkowitą emisję przez państwo członkowskie gazów cieplarnianych na jednostkę produkcji energii nieodnawialnej.</p>	RPO WD 2014-2020

		<p>W przypadku działań uzyskujących oszczędność energii, prognoza opiera się na ilości energii pierwotnej oszczędzonej w danym roku w ramach wspieranych operacji (albo rok po zakończeniu projektu, albo rok kalendarzowy po zakończeniu projektu). Zaoszczędzona energia ma zastąpić produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych. Wpływ emisji gazów cieplarnianych w przypadku energii nieodnawialnej jest szacowany poprzez całkowitą emisję przez państwo członkowskie gazów cieplarnianych na jednostkę produkcji energii nieodnawialnej.</p> <p>This indicator is calculated for interventions directly aiming to increase renewable energy production or to decrease energy consumption through energy saving measures, thus its use is mandatory only where these indicators are relevant. Uses for other interventions with possible GHG impact are optional with methodology developed by the MA. The indicator will show the total estimated of annual decrease by the end of the period, not the total decrease throughout the period.</p> <p>In case of renewable energy production, the estimate is based on the amount of primary energy produced by supported facilities in a given year (either one year following project completion or the calendar year after project completion). Renewable energy is supposed to be GHG neutral and replacing non-renewable energy production. GHG impact of nonrenewable energy is estimated through the MS total GHG emission per unit of non-renewable energy production.</p> <p>In case of energy saving measures, the estimate is based on the amount of</p>	
--	--	--	--

		primary energy saved through in a given year supported operations (either one year following project completion or the calendar year after project completion). Saved energy is supposed to be replacing non-renewable energy production. GHG impact of non-renewable energy is estimated through the MS total GHG emission per unit of non-renewable energy production.	
Roczny spadek emisji PM 10	tony	Roczny spadek emisji pyłów PM 10 wskutek realizacji projektu (różnica pomiędzy emisją przed realizacją projektu a emisją po realizacji projektu) wyznaczony na podstawie prognozowanego zużycia paliwa albo wyliczony na podstawie rzeczywistego zużycia rok po realizacji projektu, tak aby okres rozliczeniowy obejmował pełny sezon grzewczy. Wskaźnik obliczany dla źródła ciepła podlegającego wymianie.	RPO WD 2014-2020
Roczny spadek emisji PM 2,5	tony	Roczny spadek emisji pyłów PM 2,5 wskutek realizacji projektu (różnica pomiędzy emisją przed realizacją projektu a emisją po realizacji projektu) wyznaczony na podstawie prognozowanego zużycia paliwa albo wyliczony na podstawie rzeczywistego zużycia rok po realizacji projektu, tak aby okres rozliczeniowy obejmował pełny sezon grzewczy. Wskaźnik obliczany dla źródła ciepła podlegającego wymianie.	RPO WD 2014-2020
Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	[GJ/rok]	Ilość zaoszczędzonej w wyniku realizacji projektu energii cieplnej w dystrybucji w ciągu pełnego roku po zakończeniu projektu.	RPO WD 2014-2020

Załącznik nr 2 do Regulaminu konkursów
Nr naboru RPDS.03.03.04-IP.03-02-334/18

		<p>W przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych: różnica między rocznym zużyciem energii cieplnej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii cieplnej po zakończeniu projektu, skorygowana w przypadku zmiany wielkości produkcji.</p> <p>W przypadku modernizacji energetycznej budynków: różnica między rocznym zużyciem energii cieplnej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii cieplnej po zakończeniu projektu.</p> <p>Energia cieplna – energia w wodzie gorącej, parze lub w innych nośnikach.</p>	
Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	<p>Ilość zaoszczędzonej w wyniku realizacji projektu energii elektrycznej w dystrybucji w ciągu pełnego roku po zakończeniu projektu w stosunku do roku bazowego.</p> <p>W przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych: różnica między rocznym zużyciem energii elektrycznej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii elektrycznej po zakończeniu projektu, skorygowana w przypadku zmiany wielkości produkcji.</p> <p>W przypadku modernizacji energetycznej budynków: różnica między rocznym zużyciem energii elektrycznej w roku bazowym w stosunku do rocznego zużycia energii elektrycznej po zakończeniu projektu.</p>	RPO WD 2014-2020

<p>Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) O/K/M</p>	<p>EPC</p>	<p>Nowe miejsca pracy brutto we wspartych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) wyrażone w ekwiwalencie pełnego czasu pracy (EPC).</p> <p>Wskaźnik ukazuje zmianę "przed-po" i obejmuje część wzrostu zatrudnienia w podmiocie będącego bezpośrednim skutkiem zakończenia realizacji projektu (nie są wliczani pracownicy zatrudnieni do realizacji projektu).</p> <p>Uwzględnia się obsadzone miejsca pracy (wakaty nie są liczone), które zwiększają łączną liczbę miejsc pracy w podmiocie (innym niż przedsiębiorstwa). Brak wzrostu w całkowitym zatrudnieniu w podmiocie (innym niż przedsiębiorstwa) oznacza, że wartość wskaźnika jest równa zero, co traktuje się jako wyrównanie miejsc pracy, a nie wzrost. Nie wlicza się miejsc pracy, np. utrzymanych dzięki realizacji projektu.</p> <p>Brutto: Nie uwzględniamy miejsca pracy otrzymanego w wyniku zmian wewnątrz podmiotu (innego niż przedsiębiorstwa), dopóki nie przyczyni się to do całkowitego wzrostu liczby miejsc pracy w podmiocie. Wskaźnik powinien być zastosowany, jeżeli wzrost zatrudnienia może być wiarygodnie przypisany do wsparcia w ramach projektu.</p> <p>Ekwiwalent pełnego czasu pracy: miejsca pracy mogą być pełnoetatowe, na część etatu lub sezonowe, przy czym etaty częściowe podlegają sumowaniu lecz nie są zaokrąglane do pełnych jednostek. Zatrudnienie sezonowe i na część etatu przelicza się na EPC z wykorzystaniem standardów ILO (Międzynarodowa Organizacja Pracy)/ statystycznych/innych.</p>	<p>horyzontalny</p>
--	------------	---	---------------------

Liczba utrzymanych miejsc pracy O/K/M	EPC	Miejsca pracy utworzone w wyniku realizacji projektu, lecz nie powodują wzrostu zatrudnienia w organizacji	horyzontalny
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy O/K/M	EPC	Pozostałe formy, np. umowy cywilnoprawne, miejsca pracy do obsługi projektu, nietrwałe miejsca pracy	horyzontalny

Projekt musi obowiązkowo realizować wskaźniki Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.] oraz Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) [tony równoważnika CO₂], Roczny spadek emisji PM 10 [tony], Roczny spadek emisji PM 2,5 [tony].

Wskaźniki zapisane w Strategii ZIT AW wynikające z Porozumienia²:

- **Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) [tony równoważnika CO₂/rok]**

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu bezpośredniego z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające celowi projektu. Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki projektowe).

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

Wartość bazowa (tzn. wartość w momencie rozpoczęcia realizacji projektu) w przypadku każdego wskaźnika powinna być wykazana na poziomie „0”.

O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu – w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektu:

- **co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są we wniosku o płatność końcową lub jego korekcie.**

lub

² Porozumienie w sprawie powierzenia zadań w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Załącznik nr 2 do Regulaminu konkursów
Nr naboru RPDS.03.03.04-IP.03-02-334/18

- **w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ - w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ, jednak nie później niż do dnia 31.12.2023 r.**